

**1/91 numaralı Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum Müdürlüğünün 1931 senesi bütçe kanunu lâiyhası
ve Bütçe Encümeni mazbatası**

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Sayı 6/1449

29-V-1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1931 bütçesi hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 25-V-931 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibssile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü 1931 bütçe kanunu
projesi esbabı mucibe lâiyhası

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî Müdürlüğünün 1931 malî senesi bütçe projesi, Devletin Umumî bütçesinin bu sene için haiz olduğu (tasarruf) vasfı dairesinde tanzim olunmuştur. Projeye konan rakamların müstenidatını izah etmek için bütçeye mütenazıran varidat ve masarifi ve kanun metnini ayrı ayrı tetkik icap eder.

1 - Varidat

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî Müdürlüğünün geliri işletmekte olan demiryollar, limanlar ve iskeleler hasılatından ve bunlara müteferri varidattan toplanır.

Geçen seneki 1930 bütçesinde işletme hasılatı 16 500 000 lira olarak tahmin edilmişti. Bu suretle mezkûr senede aynı idare altında bulunan işletme ve inşaattan işletmenin umumî idare merkezi masarifi ile Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana hatları ve Haydarpaşa Limanı mübayaa taksitini ödedikten sonra İnşaata 847 000 liralık bir yardımda bulunacağı ümit edilmiş fakat stok işletme malzemesi için tahsis edilen 400 000 liranın istikraz suretile temini derpiş olunmuştur.

İçerisinde bulunduğumuz mezkûr senenin varidat erkamı bütçedeki tahminatı bulamayacağımızı ve belki de iki milyondan fazla bir noksanlık hasıl olacağı neticesini tebarüz ettirmektedir. Bunun en mühim iki sebebi vardır:

Birincisi, bu sene içerisinde 1930 bütçesinin müzakeresi sırasında Büyük Millet Meclisinde cereyan eden müzakerattan ilham alarak memleketin iktisadî hayatının inkişafına hizmet için zahire nakliyatında; cüzi işletme masrafını ancak koruyabilecek asgarî bir tarife ihdasının varidatta gösterdiği menfi tesiridir. İkincisi, bütün dünyaya şamil iktisadî buhranlar hasebile hariçten dahile sevk edilen manifatura ve saire gibi ticarî emtianın nakliyatında görülen tenakustur.

1931 senesinde Devlet Demiryolları şebekesine yeni hatlar ilâve edileceği halde varidatta ancak 733 000 liralık bir fazlalık tahmin edilmiştir. Bu fazlalık nakliyatında umulan tezayüitten ziyade tarife

vaziyetlerinden doğmaktadır. Devlet Demiryolları üzerinde şimdiye kadar iki ayrı tarife tatbik edilmekte idi. Bunlardan birisi şirketlerden intikal eden Anadolu - Bağdat ve Mersin - Tarsus - Adana hatlarına ait olanıdır ki asıl tarifenin beş misli ve diğeri de yeni inşa edilen hatlarda tatbik edilendir ki, asıl tarifenin sekiz mislidir. Aynı mahiyette iki hattın tarifeleri arasında fark ihdasının tatbikat-taki müşkülâtından ve bunun hesap ve kontrolunun kadroya tesirinden başka bilhassa muhitine henüz alışımda olan yeni hatlarda ücret yüksekliği otomobil ve kamyon rekabetini düşünmeğe değer bir dereceye çıkarıyordu.

Esasen umumî harpten evvelki vaziyete nazaran 15 hattâ 20 misil artan masarîf müvacehesinde varidatın beş misil nisbeti işletme bütçesinde sağlam bir tevazünü tehdit eder mahiyette idi. Anadolu - Bağdat ve Mersin - Tarsus - Adana hatları memlekette asgarî bir tarife üzerinden çalışıyordu .

Bunu şu misaller daha bariz şekilde göstermektedir:

(Yolcu kilometre başına)

Mevki	A - B Km.	AYDIN	İZMİR	ŞARK	YENİ HATLAR
I	3.375	3.990	3.880	4.050	5.40
II	2.500	3.162	2,875	3,000	4.00
III	1.625	2.338	1.860	1,950	2.60

(Eşya, ton ve kilometre başına)

Sınıf					
I	4.375	18,792	21.270	5.250	7.00
		15.048	14 660		
		12.942	12.700		
II	3.375	9.935	9.340	4.050	5.40
		8.352	5.030		
		5.562	3.160		
III	2.750			3	4.00

Devlet hatlarındaki tarife farkının izalesi düşünülürken şüphe yok ki yeni hatlarımızın tarifelerini de Anadolu tarifeleri derecesine indirmek çok temenni edilir bir keyfiyetti. Fakat Devletin işletme-de açık olduğu takdirde bunu umumî bütçeden kapatmak zarureti göz önünde bulundurulursa şimdilik buna imkân olmadığı tavazzuh eder. Netekim Devlet Demiryolları teşkilât kanunu varidat fazlasının ihtiyat, teedit ve itfa sermayelerine tahsisini kabul ettiği halde bu sene umumî bütçenin vaziyeti karşısında bu hükmün istisnaen tatbik edilmemesi için bütçe kanunu ile istihsal edilmek istenilen mezuniyet de bu imkânsızlığın neticesidir. Esasen demiryolundan doğrudan doğruya menfaat görenlerin o menfaatin mukabilini tamamen ödemeleri o menfaattan müstefit olmayan veya dolayısıyla istifade edenlere külfet tahmilinden daha doğru bulunmaktadır.

Bu mütaleata binaen bütün Devlet hatlarına şamil umumî bir tarife tatbiki ve bunun da esas tarifenin altı misle iblâğı suretile temini daha musip görülmüştür. Maamafih memleket iktisadiyatının inkişafı düşüncesile tatbik edilmekte olan tenzilâtli tarifeler eskisi gibi kalacağı cihetle iktisadi ve hayati mevât bu tarife farkından müteessir olmayacaktır.

Varidat muhammenatı arasında Devlet Demiryolları şebekesine yeni iltihak eden Mudanya - Bursa hattı ve Mudanya iskelesinin de dahil olduğu zikre şayandır.

İşletme varidat muhammenatı masarife nisbetle 2 824 340 lira fazladır. Bu fazla tahakkuk ettiği

nisbette hazineye tevdi edilecektir. Maamafih işletmenin hakikî varidat fazlasını bu rakamın çok fevkinde aramak lâzımdır. Mübayaa esnasında işletme hasılatı ile ödenceği meşhûk görülen ve 3 200 000 liraya baliğ olan Anadolu - Mersin - Tarsus - Adana hatları ile Haydarpaşa Limanının mübayaa taksiti ve şimdiye kadar her sene 400 000 liradan aşağı olmamak üzere bir açık veren Erzurum - Sarıkamış hattının ve yeni hatların işletme açıklarının umumî bütçeye yükletilmeden işletme hasılatından kapandığı düşünülür ve şirket hatları tarifelerinde tenzilat yaptırılmıyarak kanunu mahsusları mucibince umumî bütçeden pirim verilen nakliyatın Devlet Demiryollarında yine kanunu mahsusları dairesinde mühim tenzilatla yapılan nakliyat ve yeni hatlar inşaat malzemesi için tatbik edilen pek cüzi tarife nazarı itibare alınırsa ana şebekemizin işletme varidatının yalnız işletme masarifine nazaran bütçede gösterdiği 2 824 340 liradan daha fazla bir inkişaf gösterdiği müsteban olur.

1931 senesinde işletmeye iltihak edecek 200 kilometrelik hat da dahil olduğu halde mezkûr sene zarfında işliyecek olan (3363) kilometreye göre bu fazlalık kilometrede 854 lirayı geçer ki bu neticenin hatlarımızın iktisadî icabata tevfiğ edilmediği hakkındaki karanlık düşüncelere karşı memnuniyetle kaydı icap eden bir zafer olduğuna şüphe edilemez.

II - Masraf

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî Müdürlüğü masarifi iki kısma ayrılmıştır. Bunlardan birineisi; işletme masarifini toplar, ikineisi de mübayaa taksiti ve Devlet Bankası hissesine mahsustur.

Altı fasılda toplanan işletme masarifi geçen seneye nisbetle 1 487 000 lira noksandır. Yalnız damî ve muvakkat memur ve müstahdemler ücretlerinden (Fasıl:1 - 577 000) lira tasarruf edilmişti. Bu tenakusun sebepleri arasında inşaat ve işletme işlerinin tefriki vaziyeti de mevcut ise de bunun tesiri kadrolarda yapılan tasarruflar müvacehesinde nazarı dikkate almamıyacak kadar küçük kalır. İşletmenin gerek bu faslında gerek bilhassa 4 üncü işletme masrafları faslında tasarrufa asgarî ihtiyaç ve azamî hizmet esas gösterilerek muvaffak olunmuştur. Bu meyanda bazı gece servislerinin ilgası, Ankara - Haydarpaşa ekspresinin haftada üç güne tenzili, yeni hatlar üzerindeki yemî postalarında aynı şekilde tadilat icrası dahildir.

İşletme İdare masrafları faslı 1930 senesine nisbetle 196 000 lira noksandır. Bu faslın birinci harerah maddesi tasarrufun en ehemmiyetli yekûnunu vermektedir. Bunun en bariz sebebi katar adedinin azalmasıdır. Bu fasılda geçen seneye nisbetle yegâne artan madde kırtasiye ve matbu evrak maddesidir. Şebekeye Mudanya - Bursa hattı ve yeni demiryollar inzimamı bu tezeyüdü zarurî kılmaktadır.

Dördüncü işletme masrafları faslı geçen seneye nisbetle 532 000 lira azalmıştır. Hatlar uzadıkça ve seyrüsefer çoğaldıkça bu kısım masarifin artması pek tabii olmasına rağmen yukarıda bir nebze bahsedildiği ve hile umumî bütçe vaziyeti nazarı itibare alınarak en zarurî tamirat işleri tereih ve bazı tiren servisleri lâğvedilmek suretile bu tasarruf elde edilmiştir.

Bütçenin ikinci kısmı yine işletme hasılatından temin edilmetke olan Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana hatları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtımının mübayaa taksiti ile kanunu mahsusuna tevfiğle Türkiye Cümhuriyeti Merkez Bankasına tahsisatın % 1 i nisbetinde verilecek hisseden mürrekkeptir. Bunlardan mübayaa taksiti 1930 bütçesine nazaran farklı değildir.

III - Kanun metni

Bütçe kanununun birinci ve ikinci maddeleri yukarıda tafsil edilen (A) ve (B) cetvellerinde münderiğ masarif ve varidatın yekûnunu göstermektedir.

Üçüncü madde Devlet Demiryolları varidat ve hasılatının meri kavanin ve nizamât dairesinde tahsiline devam olunmasını temin eder.

Dördüncü madde işletmeden Devlet umumî bütçesine yapılacak yardımı göstermektedir. Devlet Demiryolları teşkilât kanununda varidat faslının ihtiyaç, teedit ve itfa sermayelerine ayrılacağı mısarrah bulunduğu eihetle bu kısmın 1931 senesinde tatbik edilmemesi için bu madde konmuştur.

Şu kadar ki, bu fazlalıktan idare ihtiyacı için tabii olan ve 1929, 1930 bütçelerinde istikraz suretile temini kabul edilmiş olan 350 000 lira derecesinde stok malzemenin fazlai hasırlattan alınması maddeye ilâve olunmuştur.

Birinci madde bütçe tasarrufatından Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana demiryolları ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtımı şirketleri hisse senedi ve tahvilâtı mübayaasına imkân vermektedir. 1932 den itibaren mütedahil kuponların tediyatı da başlayacağı ve bu munzam tediyat senevi taksiti bir milyon lira kadar tezyit edeceği cihetle bütçede tasarruf imkânı olduğu ve piyasa da mübayaaya müsait bulunduğu takdirde gelecek sene borçlarını tahfif için bu mezuniyetin istihsalı faydeli addolunmuştur. Bu arada Samsun sahil demiryolları da düşünülmüş ve esasen hisselerinin ekseriyeti Hükûmet elinde bulunan bu hattı tedricen şebekemize almak için maddeye bu şirket de ilâve edilmiştir.

Altıncı maddenin tedvinindeki mülâhaza şu esasa müptenidir: 1928 ve 1929 seneleri zarfında memlekette hadis olan kuraklık üzerine Hilâli Ahmer Cemiyeti tarafından darlık mmtakalarına sevk ve meccanen mühtacine tevzi edilen un, buğday, ot ve samanlar ile mümasili zahirelerin nakliye, şomaj, vezin ve saire ücreti olarak tahakkuk eden 48 512,04liranın usulen mezkûr Cemiyetten tahsili icap etmekte idi. Aynı maksatla Devlet Demiryolları Umumî İdaresi tarafından mübayaaya edilerek darlık mmtakalarına sevk edilen zahirelerin nakliye ve sair ücretleri nazarı itibara alınmıyarak mühtacine maliyet fiatı üzerinden tevziat yapıldığı halde memleketimizin en büyük bir şefkat müessesesi olan Hilâli Ahmer Cemiyetinin büyük fedakârlıklarla tedarik ve iztirap çeken vatandaşlara meccanen tevzi edilen zahirelerin ücretlerinin talep edilmesi mezkûr cemiyete ikinci fedakârlık yükletmek olacaktı. Milletın teberrüatı ile vücut bulan bütün mesaisi harp ve sulh devrelerinde memleketin hayırna matuf olan bu millî muavenet müessesesinin takviyesi vatanî bir borç telâkki edildiğinden Devlet Demiryollarının bir yardımı olmak üzere salıfüzüzzikir (48 512,04) liranın tahsilinden sarfı nazaran olunması

Darlık mmtakalarında iztirap çeken vatandaşların kolayca iş bulmalarını temin etmek için bunlardan iş ve inşaat mahallerine gidecekler hakkında Devlet Demiryolları tarafından tatbik edilen % 75 tenzilatlı tarife mucibince kendilerinden tahsili icap edip mutalebesi tecil olunan ve bu gün için mahalli tahsili kalmıyan % 25 lerinbaliğ olduğu (70 033,67) liranın Devlet Demiryolları varidatı meyanında tahakkuk eylemiş olması hasebilen aynı suretle mahsubu düşünülmüş ve iki kısmın yekûnunu teşkil eden (118 545 71) lira için bütçe kanununun dördüncü maddesi vücede getirilmiştir.

Umumî idarenin varidatı tahakkuku tahsiline tabi olmasına binaen seneleri bütçesinde varidat gözüken bu rakamlar borçlu hesaplara alınarak mahsup ve hesabat bu şekilde tevzin edilmişti.

İstenen müsaade ile yeniden bir tediyeye icra edilmeyip mezkûr borçlu hesapta kalan mebalığın mahsubu icra kılmaacağından bütçenin muvazene tını ihlâl etmemek gayesile bu para masraf cetveline konulmamış ve ayrı bir maddede gösterilmesi muvafık görülmüştür.

Mudanya - Bursa hattı; varidatı sarfiyatını idare edememesi hasebilen şirket tarafından bırakılmış olduğu ve tesisatı çok nakıs bulunduğu cihetle bu hat üzerinde muntazam bir işletme vücade getirmek için uzun bir müddet senevi 25 - 30 bin liralık bir işletme ağığını yüklemek icap edeceği tahakkuk ettiği gibi bundan başka hattın otomobil ve kamyonlara rekabet edecek derecede kabiliyetinin tezyidi muharrik ve müteharrik edevatının teedidi ve tesisat ve mebanisinin islâhı için bilhassa ilk senelerde bu ağığın bir miktar daha kabarcacağı anlaşılmıştır.

Hattın bu günkü hasılatı bu paranın sarfına müsait olmadığı gibi bu kısa hat için unumî bütçeden muavenet tahsisatı istenilmesi de doğru değildir. Binaenaleyh Mudanya - Bursa hattını Devlet Demiryolları şebekemize alırken her şeyden evvel onu muavenet ihtiyacından varetste kılacak ve tedrici takviye masrafı da dahil olduğu halde sarfiyatını karşılayacak bir varidat menbar bulmak lüzumu kendini gösterdi. Bu da esasen Hükûmet tarafından inşa ettirilmiş olup Mudanya Belediyesinin intifa edegelmekte olduğu iskeleninde hatla birlikte Devlet Demiryolları ve Limanları Umumî İdaresine devri suretile kabili temin görülmüştür.

Mudanya iskelesinin idarenin elinde bulunması Mudanya - Bursa hattının işletmesinden bütçemize yüklenecek ağığı kapatmak faidesinden başka hattın takviyesi için yukarıda zikredilen masarifin ihtiyarını tedricen temin edebilecek veya bu işe tahsis olunacak avansların faiz ve amorti-

sini verebilecektir. Buna ilâveten iskelede tahmil ve tabliye hususunda daha muntazam bir servis tatbiki ve hat ile aynı şekilde idare olunması yüzde doksan dokuz Bursaya veya dahile sevkedilen ticarî eşyanın tahmil ve tahliyesindeki iktisadî müsbet tesirleri de aşkârdır. Bu itibar ile iskele hattın ayrılmaz bir lâzimesidir.

Mudanya Belediyesinin iskele üzerinde hiç birhukukî tasarrufu yoktur. İskele tamamen Hükümet vesaiti ile yapılmış ve esasen hattın imtiyaz mukavelenamesinde limanla bilcümle teferruatının demiryolu aksamı asliyesinden madut bulunduğu tasrih edildiğinden (Madde: 28) şimdiye kadar iskeleyi şirket te talep edip durmuştur. Belediye tabiidir ki, iskelenin mütemadî tamirâtı için masraf yapmıştır. Fakat buna mukabil de müteneffi olduğu hasılât kendisinde kalmıştır. Bu kanun ile şimdiye kadar ihtilâfî müeddi olan bu meselenin de Devlete faideli bir şekilde intacı temin edilecektir. Şu kadar ki mühim bir hinterlandın ithalât ve ihracat kasabası olan Mudanya'nın belediye varidatının bu suretle tamamen sarsılmaması için Devlet Demiryolları Umumî İdaresince cibayet edilecek olan iskele resminin nısfının belediyeye verilmesi muvafık görülmüş, buna mukabil de tamirat masarifi nısfının belediyeden tahşili kabul olunmuştur.

Maruz izahat iskelenin hat için vaz geçilmiye-cek bir menba olduğunu tavzih edebilirse de bir noktayı tekrar tetkik etmek lâzımdır. O da, iskele hatta ilhak edilmediği takdirde yalnız işletme açığını teşkil edecek 25 - 30 bin liradan başka hattın takviyesi için ehemmiyetli bir yekûnun ödemesi lâzım gelecektir.

Umumî Müdürlüğün yeni teşekkül etmesi hasebile hakikî ihtiyaca uyabilecek kanunî mahiyette bir kadronun tesbitinde görülen müşkülattan ve kadronun tenezzülü tedricî bir şekilde tatbik edilerek idare intizamının temini gayesi ile 1931 kadrolarının tahsisat dahilinde Umumî müdürlükçe tayini esası zarurî görülmüş ve sekizinci madde vücade getirilmiştir.

Dokuzuncu madde umumî masarifin tediyesi için lüzum ve zaruret hasıl olduğu takdirde bir kolaylık temin etmek üzere konulmuştur.

On ve onbirinci maddeler kanunun şeklini itnam eden mütearefelerden ibarettir.

Bütçe Encümeni mazbatası

*T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
M. No. 67
Esas No. 1/91*

18 - VII - 1931

Yüksek Reisliğe

Başvekâletin 26 - V - 1931 tarih ve 6/1449 numaralı tezkeresile Büyük Meclise takdim ve Yüksek Makamınızca encümenimize havale buyrulan Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünün 1931 malî senesi bütçe kanunu lâyihasile merbutatı Nafia Vekili Beyle İşletme Umum Müdürü Beyin huzurile encümenimizde müzakere olundu.

Bütçe kanun lâyihasının Hükümetinteklifindeki birinci maddesi 1 - VI - 1931 tarih ve 1818 numaralı muvakkat bütçe kanununun birinci maddesile Yüksek Meclise kabul buyrulan hükümleri tekrar mahiyetinde görülerek tayıy edilmiştir.

İkinci maddede zikri geçen (A) varidat cetveli encümenimizde müfredatı ile tetkik olunmuştur. Bu cetvelde dahil bulunan fasıl ve maddelerin ihtiva eyledikleri varidat yekûnları 1930 malî senesi zarfındaki tahakkuklarına ve tarife emsallerinde yapılan son tadilâta göre idarece tesbit olunmuş ve encümenimizce de teklif veçhile kabul olunmuştur.

Bütçe kanunu lâyihasının birinci maddesinde işaret edilen (B) cetveli İşletme Umum Müdürlüğü'nün 1931 malî senesindeki masarifi umumiyesini ihtiva etmektedir. Bu cetvel dahi encümenimizde tetkik olunarak aşağıda arzeyelediğimiz tadilâta kabul olunmuştur.

Birinci fasıl yekûnu merkez kadrolarında encümenimizce yapılan tadilât ve tenzilâta göre hesap olunarak tesbit edilmiştir.

Üçüncü fasıl üçüncü maddesi teklife nazaran yirmi bin lira noksanile kabul olunmuştur. Tasarruf sandıklarına veya mülhak bütçeler memurlarının tekaütlüklerine ait umumî hükümleri ihtiva etmek üzere Yüksek Meclise bir kanun lâyihası takdim edilyinceye kadar bu bütçelerde teklif edilen gayri mütenazır vaziyetleri ve icaplara göre çok mütefavit olan masrafları bertaraf eylemek için encümenimiz şimdilik tasarruf sandıklarına yardımların talikını münasip görmüştür. Bu itibarla fasıl sekizinci maddesi yekûnu ona göre hesap olunarak 20 000 lira olarak tesbit edilmiştir.

Dördüncü fasıl birinci maddesi yekûnu hesaba göre kabul ve tesbit olunmuştur.

Altıncı mütenevvi masraflar faslında temsil masrafı senenin hususiyetlerine göre bin lira noksanile kabul olunmuş ve ikinci maddenin ihtiva eylediği gayri melhuz masraflar üç maddeye ayrılarak bu maddede mündemiç hizmetler tasrih edilerek bu üç maddenin yekûnu bin lira fazlasile otuz sekiz bin lira olarak kabul edilmiştir.

Bu fasıl teklife göre üçüncü maddesinin ihtiva eylediği Avrupa tetkik ve tahsil masrafı dahi iki maddeye ayrılarak teklif yekûnu dahilinde tesbit edilmiş ve nihayet beynelmilel şimendiferler kongresine iştirak masrafı için beş bin liranın kâfi geleceği anlaşıl原因 maddedeki tahsisat bu miktarda kabul olunmuştur.

Diğer fasıllar, tadilât yapılmıyarak teklif veçhile kabul olunmuştur.

Bütçe kanun lâyihasını nüçüncü maddesinde işaret olunan ve memur ve müstahdem kadrolarını ihtiva eden cetvellerencümenimizin belli başlı tetkik mevzuunu teşkil eylemiştir.

Filhakika Devlet Demiryollarında teşkilât itibarile kurulmuş bulunan sistemin, memleketimizin umumî vaziyetinin ve malî sıasının tesbit eylediği imkân hudutlarını kâfi derecede tamik ve takdir etmeksizin hizmetlerin, sadece garp memleketlerinde grafik itibarile en mütekâsif demiryollarının en mütekâmil ve zengin şekillerini örnek ittihaz ederek idaresi maksadile çok geniş ve her hususta memleket mikyaslarını taşıyacak surette hazırlanmış bir sistem olduğuna umumî bir kanaat hasıl olmuştur.

Bu kanaatin verdiği endişe ile son zamanlarda teşkilât bir Alman heyetine tetkik ettirilmiş ve alınan netice muntazar olduğu veçhile mevcut kanaatleri teyit etmiştir.

Encümenimizce bu raporlardan dahi istifade edilerek teşkilâtın tetkikına girişilmiş isede İşletme Umum Müdürü Beyin vazifesine yeni başlamış ve binaenaleyh teşkilâtın icaplarına henüz kâfi derecede nüfuz etmeğe vakit bulamamış olması ve

diğer zevatın da bu günkü şeklin harçibadabat muhafaza edilmesi zarureti bulunduğu kanaatinde olması dolayısıyla encümen mesaisi çok müşkül bir sahada cereyan etmiştir Binaenaleyh bu husustaki mesai ücretlerde Devlet hizmetlerindeki diğer muadillerine nazaran kıyası mümteni kılacak derecede bariz görülen farkların mümkün merteye izalesine ve hizmetleri sakatlamamak endişesi dahilinde kalmakla beraber tayyi mümkün görünen bazı vazifelerin ilgasına münhasır kalmıştır.

Bu münasebetle teşrinisanide idarenin umum teşkilâtını baştan başa ve mahalinde bir tetkika tabi tutarak en rasyonel görünecek şeklin tayinine ve teşkilâtın ona göre tesbitine lüzumu kat'î bulunduğuna dair hasıl olan kanaatimizi dahi burada kaydetmeği lüzumlu addederiz.

Yüksek dereceli vazifelere muhtas ücretler üzerinde yaptığımız tadilât merbut mukayeseli cetvelde görülmektedir. Daha dun dereceli vazifelerle işletme teşkilâtında kabul eylediğimiz tenzilât formülünü de aşağıya dercediyoruz.

Merkez teşkiltâmda :

Maaş (lira)	Tenzilât yüzdesi
75	Tenzilât harici
76 - 100	% 5
101 - 150	% 7,5
151 - 200	% 10
201 - 250	% 15
251 - 300	% 20

İşletme teşkilâtında

Maaş (lira)	Tenzilât yüzdesi
100	Tenzilât harici
101 - 150	% 5
151 - 200	% 7,5
201 - 250	% 10
251 - 300	% 15

Mühendisler

Maaş (lira)	Tenzilât yüzdesi
Maş 75 (lira)	Tenzilât harici
200 liraya kadar	% 5
200 liradan yukarı	% 10

Görülüyor ki encümenimiz yaptığı tadilât ve tenzilâta bilhassa işletme personeli ni siyanet etmekte azamî dikkat ve endişeyi göstermiş ve gerek memuriyet tayyini ve gerek tenzilâtı daha ziyade merkez teşkilâtında temerküz ettirmiştir.

Bütçe kanun lâyihasının diğer maddeleri ibare tadil ve tashihleriyle teklif veçhile kabul olunmuştur lâyihaya yeni kadrolar dolayısıyla açıkta kalacak memurlara verilecek ikramiyeler hakkında ayrıca bir madde ilâve olunmuştur.

Millî müesseselerimizin gerek sermaye ve gerek hayatı umumiyeğe tesiri itibarile en büyüğü olan Devlet Demiryollarının işletme umurunun tarife ve işletme teşkilâtı itibarile iktisadî esaslara göre tensik ve ıslahını ve hasılatı umumiyesinin kısmı mühimminin işletme masrafında ibzal edilmiyerek sermaye faizine veya memleketin iktisadî inkişafına tahsis edilecek bir pay tefrikını da mümkün kılabilmek için ecnebi memleketlerden demiryolları işletme işlerinde birinci dereceden mütehassis tanımlan bir zatın işletme müdürü sıfatı ile bir kaç sene için celp ve bu el vasıtasile işletme umurunun tensik ve ıslah ettirilmesi için Hükûmete salâhiyet veren bir madde dahi bütçe kanun lâyihasına ilâveten arz ve teklif edilmiştir.

Bu tadilâta göre hazırladığımız bütçe kanun lâyihasile merbutatını Umumî Heyetin tasvibine arz ederiz.

Reis Gümüştane <i>H. Fehmi</i>	Reis Vekili İstanbul <i>Ali Rana</i>	M. M. Konya <i>K. Zaim</i>	Kâtip Tokat <i>Süreyya</i>	Âza Afyon Karahisar <i>Ali</i>	Âza Bursa <i>Dr. Galip</i>
Âza Aksaray <i>Süreyya</i>	Âza Çorum <i>Mustafa</i>	Âza Elâziz <i>H. Tahsin</i>	Âza Erzurum <i>Aziz</i>	Âza Isparta <i>Mükerrem</i>	Âza Konya <i>K. Hüsnü</i>
Âza Kırklareli <i>M. Nahit</i>	Âza Kırklareli <i>Şevket</i>	Âza Niğde <i>Faik</i>	Âza Kayseri <i>A. Hilmi</i>	Âza Yozgat <i>S. Sırrı</i>	

Âza
Sivas

Devlet Demiryollarının tasarruf sandığına bütün bu gibi müesseselerde olduğu gibi, yardım lâzımdır. Çünkü bu idarenin memur ve müstahdemlerinin Hükûmet memurları gibi tekaütlükleri yoktur. Muavenet olmazsa bu sandık yaşayamaz ve bundan şimendifer idaresi gibi bir müessesenin intizamı muhtel olur.

Bundan başka, ücretlerden encümence muayyennisbetlerde olarak icrası kararlaştırılan tenzilâtın (encümenin ilk müzakeresinde arzettiğim ve encümence o vakit kabul edilmiş olan noktai nazara muga-yir olarak) ihtisas ve tetkik kabiliyetleri arandılmaksızın mühendis olan ve almakta oldukları ücretler evsafı mahsusalarına nazaran istiksar edilemeyecek derecelerde bulunan ve yerlerine tenzil edilecek ücretlerle başkalarının getirilmesinde idarenin müşkülâta uğraması pek muhtemel olan yol, hareket ve eer müfettişleri gibi memurlara varmaya kadar bilistisna ve aynı nisbetlerde teşmiline muhalifim.

M. Remzi

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1931 malî senesi bütçe kanunu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1 — Demiryollar ve limanlar istikşaf ve inşaatı Devlet Demiryolları ve Limanları Umumî İdaresinden ayrılarak doğrudan doğruya Nafia Vekâletine raptedilmiş ve mezkûr idarenin adı (Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî Müdürlüğü) ne çevrilmiştir.

MADDE 2 — Mezkûr idarenin 1931 malî senesi masrafları için merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği veçhile (14 408 660) lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 3 — Aynı idarenin 1931 malî senesi masraflarına karşılık olan varidat (B) cetvelinde yazıldığı üzere (17 233 000) lira tahmin olunmuştur.

MADDE 4 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî Müdürlüğü tarafından işletilmekte olan demiryollar, limanlar ve iskelelerin bütün varidat ve hasılâtının bunlara mahsus kanunlar ve nizamnameler dairesinde tahsil ve iradına devam olunur. Erzurum - Sarıkamış ve Şuabatı Demiryolları için 1929 bütçesine merbut (C) işaretli tarife ahkâmı 1931 senesinde dahi tatbik olunur. Bu tarifede tenzilât icrasına Nafia Vekili mezundur.

MADDE 5 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umumî Müdürlüğünün vazife ve salâhiyetleri hakkında ihzar edilecek kanun projesinin Büyük Millet Meclisince tasdikine kadar işletmenin ayrılmasından mütehasıl vaziyet mezkûr umumî müdürlük idare encümenince tanzim ve Nafia Vekâletince tasdik edilecek bir talimatname ile tesbit olunur. İnşaat işlerinin Nafia Vekâletine raptından dala-yı inşaattan mütehaddis olup Hazineye intikali icap eden alacak ve borçlar Nafia ve Maliye Vekâletleri ile İşletme Umumî Müdürlüğünden tayinedilecek birer me-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1931 malî senesi masrafları için merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 13 865 785 lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1931 malî senesi zarfında cibayet edeceği varidat merbut (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 17 233 000 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1931 malî senesi daimî memur ve müstahdemleri ile vesaiti nakliye kadroları merbut (C) cetvelinde gösterilmiştir.

MADDE 4 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü tarafından işletilmekte olan demiryollar, limanlar ve iskelelerin bütün varidat ve hasılâtı bunlara mahsus kanunlar ve nizam-lar dairesinde tahsil olunur.

Erzurum - Sarıkamış ve şuabatı demiryolları için 1929 bütçesine merbut (C) işaretli tarife ahkâmı 1931 malî senesinde dahi tatbik olunur. Bu tarifede tenzilât icrasına Nafia Vekili mezundur.

MADDE 5 — İnşaat işlerinin ayrılması dolayısıyla tahaddüs eden vaziyetin netayici kanunu mahsus ile tayin ve tesbit edilinceye kadar bu vaziyetin işletmiye taallûk eden hususâtı Nafia Vekâletince tesbit edilecek esaslara göre idare olunur.

murdan mürekkep bir komisyon marifetile tefrik edilir.

MADDE 6 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme hasılatının bütçe masarifini tesviyeden sonra kalacak fazlasından (350 000) lirası stok malzeme iddiharına tahsis edilir. Bundan artacak mebalîğ hakkında teşkilât kanunu ahkâmı bu sene tatbik edilmiyerek bu fazlalık hazineye tevdi olunur.

MADDE 7 — Bütçe masarifinden yapılacak tasarrufla Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana ve Samsun sahil demiryolu ve Haydar paşa Liman ve Rıhtım şirketleri hisse senetleri ve tahvilâtı mübayaasına mezuniyet verilmiştir.

MADDE 8 — 1928 ve 1929 seneleri zarfında Hilâli Ahmer Cemiyeti tarafından muhtacine tevzi edilmek üzere darlık ve kuraklık mntakalarına gönderilen zahirelerin nakliye ücretile buna müteferri edevat tatili, tahmil ve ihraç, kantariye ve saire ücretlerle Devlet Demiryolları Umumî idaresi tarafından % 75 tenzilâtla nakledilen amelenin nakliye ücreti olarak tahakkuk eden (118 545 71) lira işletme hasılatı 1931 masraf bütçesinde açılacak bir fash mahsustan mahsup edilir.

MADDE 9 — Mudanya iskelesinden tahsil edilecek resmin % 50 si İşletme Umumî Müdürlüğüne Mudanya belediyesine verilir ve iskeleye ait tamirat masarifinin nısfı da mezkûr belediyeden tahsil olunur.

MADDE 10 — Devlet Demiryolları İşletme Umumî Müdürlüğü 1931 daimî memur ve müstahdemler kadrosu tahsisatı dahilinde kalmak üzere Umumî Müdürlükçe tesbit olunur. Mezkûr idarenin hizmet nakliye vesaiti kadrosu (C) cetvelinde gösterilmiştir.

MADDE 11 — 1931 malî senesi zarfında yekûnu iki milyon lirayı geçmemek şartile kısa vadeli avans ve hesabı cariler

MADDE 6 — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme hasılatının bütçe masarifini tesviyeden sonra kalacak fazlasından 200 000 lirası stok malzeme iddiharına tahsis edilir. Bundan artacak mebalîğ hakkında teşkilât kanunu ahkâmı bu sene tatbik edilmiyerek bu fazla hazineye tevdi olunur.

MADDE 7 — Bütçenin ücret ve masraf kısımlarından yapılacak tasarrufla Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana ve Samsun Sahil Demiryolu ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtım Şirketleri hisse senetleri ve tahvilâtı mübayaasına mezuniyet verilmiştir.

MADDE 8 — 928 ve 929 seneleri zarfında Hilâliahmer Cemiyeti tarafından muhtacine tevzi edilmek üzere darlık ve kuraklık mntakalarına gönderilen zahirelerin nakliye ücretile buna müteferri edevat tatili, tahmil ve ihraç, kantariye ve saire ücretleri ve yüzde yetmiş beş tenzilâtla nakledilen amelenin nakliye ücreti olarak tahakkuk eden 118 545. 71 lira işletme mathubatının kaydı terkin olunur.

MADDE 9 — Mudanya iskelesinden tahsil edilecek resmin yüzde ellisi işletme Umum Müdürlüğüne Mudanya Belediyesine verilir ve iskeleye ait tamirat masarifinin nısfı da mezkûr belediyeden tahsil olunur.

MADDE 10 — Henüz işletmiye açılmamış olan hatlar üzerinde İşletme Umum Müdürlüğüne icra edilecek nakliyattan mezkûr idarenin 1930 bütçe kanununa merbut (F) işaretli tarife dairesinde ücret tahsil edilir. İnşaat işletmesine müteallik olup Nafia Vekâleti inşaat tertibinden tesviye edilmek üzere fatura edilecek mebalîğden işbu hasılat yekûnu tenzil olunur.

MADDE 11 — Merbut kadroların tatbiki neticesinde açıkta kalacak memur ve müstahdemlere aşağıda yazılı nisbetler

akit ve küşadına Umumî İdare mezundur. üzerinden tazminat verilir:

Hizmet müddeti bir seneye kadar olanlara bir aylık ücret

Hizmet müddeti iki seneye kadar olanlara iki aylık ücret

Hizmet müddeti iki seneden fazla olanlara ilk iki senelik hizmet mukabilinde iki aylık ücret ve bundan fazlası için beher sene ve kesirleri mukabilinde yarım aylık ücret.

Hizmet mebdeleri:

Anadolu - Bağdat hatları için (Haydarpaşa muntakası hariç) 25 mart 1920,

Haydarpaşa muntakasından hat ve limanla birlikte Anadolu - Bağdat hattı ve Haydarpaşa Liman ve Rıhtımı İdaresine iltihak edenler için 25 kânunusani 1923,

Mersin - Tarsus - Adana hattı için 5 temmuz 1929,

Erzurum - Sarıkamış - Kars hattı için mezkûr hatta ve diğer Devlet hatları için İnşaat ve İşletme Umum Müdürlüğü veya Devlet Demiryolları ve Limanları Umumî idaresine intisap tarihinden başlar. Bu tazminat birinci faslın birinci maddesinden verilir.

MADDE 12 — Bu kanun 1 haziran 1931 tarihinden muteberdir.

MADDE 12 — 1931 malî senesi zarfında yekûnu bir milyon lirayı geçmemek ve senesi içinde ödenmek şartile kısa vadeli avans ve hesabı cariler akit ve küşadına Nafia Vekili mezundur.

MADDE 13 — Bu kanunun ahkâmını icraya Nafia ve Maliye Vekilleri memurdur.

MADDE 13 — Devlet Demiryollarının işletme teşkilât ve tarifelerini tensik ve ıslah etmek üzere yüksek ihtisası haiz bir cenebi mütehasssım celbine ve bu mütehasssım Umum Müdür salâhiyetile istihdamına Hükûmete mezuniyet verilmiştir.

MADDE 14 — Bu kanun 1 haziran 1931 tarihinden muteberdir.

MADDE 15 — Bu kanunun hükümlerini icraya Nafia Vekili memurdur.

25 - V - 1931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Ismet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Da. V.	Ha. V. V.	Ma. V.
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>
		<i>Dr. Refik</i>

A - CETVELİ

Fasıl	Madde	Muhassasatın nevi	1931 senesi için	
			Hükümetçe talep edilen	Encümente kabul edilen
		<i>Birinci kısım — İşletme</i>		
1		Ücret ve yevmiyeler		
	1	Daimî memur ve müstahdemler [Şimendifer kursu muallimleri ücreti dahil]	4 300 000	4 093 000
	2	Muvakkat memur ve müstahdemler İdare meclisi Maliye murakıplığı	170 000 3 600 9 400	170 000
		Fasıl yekûnu	4 483 000	4 263 000
2		İkramiye	70 000	60 000
3		İdare masrafları		
	1	Harcırah		50 000
	2	Kilometre tazminatı [Şimendifer kursundaki katar memurları tazminatı dahil]	300 000	250 000
	3	Mebani icarı ve memurun ev kirası	50 000	50 000
	4	Kırtasiye, matbu evrak, mecmua bedeli	120 000	100 000
	5	Demirbaş tamir, teedit ve tezyidi	80 000	80 000
	6	Posta telgraf telefon ücretleri ve ilân masrafları	12 000	10 000
	7	Mahkeme masrafları ve aidat	6 000	3 000
	8	Zarar ve ziyan	6 000	3 000
	9	İdareye ait mektepler masarifi ve memur ve müstahdemelere ve aileleri efradı - na sıhhî muavenet ve cenaze masrafı	290 000	20 000
	10	Müteferrik masraflar	28 000	28 500
		Fasıl yekûnu	892 000	594 500

Fasıl	Madde	Muhassasatın nevi	1931 senesi için	
			Hükümetçe talep edilen	Encümençe kabul edilen
4		İşletme masrafları		
	1	Mebani, muharrik ve mütéharrik edevatın mahrukat, tenvirat, yağ, tathirat ve sair müstehlek mevat masrafları	2 120 000	2 117 000
	2	Mualecat ve sihhî imdat kutuları masarifi	60 000	60 000
	3	Muharrik ve mütéharrik edevat tamirâtı	1 300 000	1 300 000
	4	Hat, köprüler, telgraf hatları, liman, rıhtım iskele ve dubalar tamirâtı ve yol ve fidanlıklar alât, edevat ve levazımının tamir ve tecdidi	1 830 000	1 830 000
	5	Mebani tamirâtı	100 000	100 000
	6	Lokomotiflerin manevra masrafları, elektrikli ve elektriksiz işaretler masrafı	83 000	81 000
	7	Transit vagonlarının edevat tatili ücreti	20 000	20 000
	8	Kaza ve ticarî eşya hasarat ve zayıat tazminatı	10 000	10 000
		Fasıl yekûnu	5 523 000	5 518 000
5		Sigorta ve sermayesi	20 000	20 000
6		Mütenevvi masraflar		
	1	Temsil masrafı	3 000	2 000
	2	Gayri melhuz masraflar		7 000
	3	Hayvan ıslâsı cemiyetlerine yardım	37 000	29 000
	4	Hayvan ıslâhı cemiyetlerine yardım		2 000
	5	Avrupada tetkik masrafı	25 000	2 000
	6	Avrupada tahsil masrafı		23 000
	7	Beynelmilel şimendiferler kongresine iştirâk	10 000	5 000
	8	Sempron ekspersi açığından Türkiye hissesi	3 000	3 000
		Fasıl yekûnu	78 000	73 000
		Birinci kısım yekûnu	11 066 000	10 528 500
		<i>İkinci kısım — Mübayaa ve banka</i>		
7		Anadolu, Mersin - Tarsus - Adana hatları ve Haydarpaşa liman ve rıhtım mübayaa taksiti	3 200 000	3 200 000
8		1715 numaralı kanun mucibince Türkiye Cümhuriyeti Merkez Bankası hisesi	142 660	137 285
		İkinci kısım yekûnu	3 342 660	3 337 285
		UMUMİ YEKÛN	14 408 660	13 865 785

B - CETVELİ

Fasıl	Madde	Varidatın nevi	1931 senesi için	
			Hükümetçe tahmin edilen	Encümençe tahmin edilen
1		Demir yolları işletme hasılatı		
	1	Yolu	5 700 000	5 700 000
	2	Ağırlık	400 000	400 000
	3	Seyri seri	700 000	700 000
	4	Seyri hafif	9 000 000	9 000 000
	5	Tahmil ve ihraç	160 000	160 000
	6	Ardıye	5 000	5 000
	7	Kantariye	58 000	58 000
		Fasıl yekûnu	16 023 000	16 023 000
2		Liman, rıhtım ve iskeleler		
	1	Haydarpaşa limanı ve rıhtımı	600 000	600 000
	2	Derince limanı	150 000	150 000
	3	Mersin, Filyos, Samsun, Mudanya ve diğer iskeleler	60 000	60 000
		Fasıl yekûnu	810 000	810 000
3		Sıhhiye tevkifatı	100 000	100 000
4		Mütenevvi hasılat		
	1	İstimalden iskat edilen vagon, lokomotif ve hurda demirler satışı	100 000	100 000
	2	Müteferrik varidat	200 000	200 000
		Fasıl yekûnu	300 000	300 000
		UMUMİ YEKÛN	17 233 000	17 233 000

Nevi memuriyet	Adet	Ücret Lira
<i>Umumî müdürlük</i>		
Umumî müdür	1	600
Umumî müdür muavini	1	500
Umumî kâtip	1	250
Evrak ve dosya müdürü	1	159
Kalem âmiri	1	166
Memur	1	128
»	1	115
»	4	109
»	1	100
»	1	93
<i>Yol ve mebani reisliği</i>		
Reis	1	450
Reis muavini (mühendis)	1	342
<i>Yol ve mebani</i>		
Fen heyeti müdürü (mühendis)	1	342
Mühendis	2	252
»	1	216
»	1	162
Baş resam	1	149
Ressam	1	141
»	2	130
Mavici	1	65
»	1	45
İstimlâk müdürü	1	216
» memuru	1	148
Mütehassis ecnebi mühendis	1	350
Telgraf müfettişi	1	158
» »	2	125
<i>Demir köprüler</i>		
Fen heyeti müdürü (mühendis)	1	342
Mühendis	1	252
»	1	187
»	1	175
Merkez fen memuru	2	162
» » »	1	151
Ressam	2	144
Atelye müdürü (mühendis)	1	224

Nevi memuriyet	Adet	Ücret Lira
Mıntaka mühendisi	1	168
» »	1	129
Muhasip	1	141
»	1	115
»	1	95
Memur	2	114
Mıntaka fen memuru	2	110
Mıntaka fen memuru	2	91

İdarî kalem

Kalem âmiri	1	158
Memur	2	118
»	2	109
»	1	135

Cer reisliği

Reis	1	450
Mütehassis ecnebi mühendis	1	600

Fen heyeti

Reis muavini	1	325
Mühendis	2	175
»	2	150
»	1	129
Ressam	2	128
Memur	2	100

Cer şubesi

Reis muavini	1	325
Mühendis	1	175
»	1	150
»	1	129
Cer müfettişi	1	231
» »	1	190
Kalem âmiri	1	165
Memur	1	125
»	1	109
»	2	87
»	1	81

İdarî işler kalemi

Kalem âmiri	1	162
-------------	---	-----

Nevi memuriyet	Adet	Ücret Lira
Memur	1	125
»	1	100
»	1	87
Mavici	1	59

Hareket reisliği

Reis	1	440
Reis muavini	1	325
Hareket müfettişi	1	180
»	1	158
İstasyon memuru	1	129
»	1	115
»	1	107

İdarî işler kalemi

Kalem âmiri	1	141
Memur	1	125
»	2	115
»	1	118
»	1	93
»	1	87

Merkez t elgrafhanesi

Muhabere baş memuru	1	127
Muhabere memuru	1	95
»	1	58
Kopyacı	1	49
Müvezzi	1	37

Ticaret, tarife ve hasılat reisliği

Reis	1	400
------	---	-----

Ticaret ve tarife kısmı

Reis muavini	1	300
Tarife baş müdekkiki	1	191
Tarife müdekkiki	1	162
»	1	144
»	1	135
Kalem âmiri	1	175
Mütercim	1	128
Memur	1	118
»	1	100
»	1	75

Nevi memuriyet	Adet	Ücret Lira
<i>Hasılat kısmı</i>		
Reis muavini	1	280
Hasılat murakibi	1	162
» »	3	148
» »	5	135
Kalem âmiri	1	166
» »	2	148
» »	3	125
» »	1	116
Memur	9	107
»	8	97
»	13	95
»	14	87
»	6	79
»	8	75
»	14	72
»	22	66
<i>İstatistik şubesi</i>		
İstatistik müdürü	1	204
Kalem âmiri	1	107
Memur	2	107
»	2	95
»	1	79
<i>Ana şebekeye birleşmemiş hatlar hasılat kalemleri</i>		
Kalem âmiri	1	167
» »	1	121
Memur	2	125
»	1	109
»	3	107
»	4	97
»	3	95
»	2	87
»	3	79
»	3	75
<i>Malzeme reisliği</i>		
Reis	1	400
Reis muavini	1	300
Malzeme murakibi	1	204
» »	1	191
» »	1	177

Neve memuriyet	Adet	Ücret Lira
Kalem âmiri	1	175
» »	2	166
» »	1	162
» »	1	151
Memur	1	158
»	2	141
»	7	125
»	4	135
»	1	118
»	2	109
»	4	100
»	1	97
»	1	95
»	2	93
»	2	87

Sıhhat işleri

Müdür	1	250
Memur	1	141
Eczacı	1	141

Ecza methari

Ecza methar müdürü	1	153
Eczacı kalfası	1	70

Eskişehir Aile Mektebi

[Bilemedik Mektobi dahil]

Müdür	1	158
Muallim	1	121
»	3	103
»	3	97
»	2	95
Memur	2	95
Talebe annesi	1	80
Ahçı	1	45
Hademe, silici, ütücü	8	30
» » »	4	24

Maliye ve muhasebe işleri reisiği
(Merkez muhasebe ve veznesi)

Reis	1	400
Reis muavini	1	300
Merkez mesul muhasibi	1	250

Nevi memuriyet	Adet	Ücret Lira
Muhasebe müfettişi	2	204
» »	1	187
Muhasebe başmuraķibi	1	224
Muhasebe muraķibi	1	213
» »	1	204
Kalem âmiri	1	175
» »	1	162
» »	1	157
» »	1	153
» »	1	141
Memur ve muhasip	1	135
» »	3	132
» »	8	125
» »	5	118
» »	1	115
» »	2	111
» »	9	109
» »	2	102
» »	2	100
Mutemet	1	144
Veznedar	1	146
Veznedar muavini	1	109
Vezne bekçisi	1	45

Hukuk işleri

Müdür	1	300
Refakat memuru	1	194
Avukat	1	184
Memur	1	109
»	2	75

Zat işleri

Müdür	1	250
Kalem âmiri	1	204
» »	1	165
Memur	3	141
»	3	135
»	1	125
»	2	118
»	1	115
»	4	100
»	1	93

Neve memuriyet	Adet	Ücret Lira
<i>Fidanlıklar</i>		
Müdür	1	204
Muhasip	1	87
Fidanlık fen memuru	1	107
»	3	87
»	2	75
Fidanlık baş çavuşu	6	77
» çavuşu	5	60
»	3	55
Fidanlık çavuşu	4	50
»	4	45
Bahçivan	2	65
»	3	52
»	3	47
»	3	42
Daimî amele	65	41

Daire memurluğu

Memur	1	112
Baş odacı	1	45
Kapıcı	4	40
Silici	2	40
Telefon muhamebe memuru	1	50
Asansörcü	2	40
Kaloriferci ve tamirci	1	70
»	1	65
Vagon servis hademesi	2	40
Odacı	60	40

1931 Devlet Demiryolları ve Limanları işletme kadrosu

Ücret Lira	Haydarpaşa	Erzurum	Samsun	Kayseri	Konya	Mudanya	H. P. Liman	1931 senesinde işlet- meye açılacak kısımlar	Yekûn
20						1			1
33	8	29		38	64	2			141
35		9		4	4				17
36					8		7		15
37	30	4		19	44				97
38	24	15		20	22	7			88
40	161	55	31	97	142	13	8	45	552
42	57			29		3	9	45	143
43	60			12	131	2	2		207
44						2			2
45	145	5	1	47	76	3	40	3	320
47							5		5
48	291		4	106	58	2	4		465
50	48	7	21	117	15	2	3	4	217
51	4		32						36
52	97			13			1	13	124
53	59		41	20	29		1		150
54						2			2
55	49		5	23	18		6	15	116
57	1		9						10
58	86		2	13	65		1		167
59			21						21
60	60	27	5	2	37		5		136
61	55			29	24				108
63	69		12	17	12		2		112
64	20						1		21
65	27		1	4	13		2		47
66	102			17	37		3	7	166
67					1				1
68	1			8					9
70	20		39	6	5		5		75
72	33	12	8	7	23		7		90
73							2		2
75	28	8	11	32	46		2		127
76	2	1	5	15			2		25
77	48								48
79	10	1	6	33	7		5		62
81				1					1
83	95	4	5		44				148

Ücret Lira	Haydarpaşa	Erzurum	Samsun	Kayseri	Konya	Mudanya	H. P. Liman	1931 senesinde işlet- meye açılacak kıstımlar	Yekûn
84	1			2	2				5
86			10	4					14
87	11	3	16	24	6		3		63
88		1							1
89	2	4		4	3				13
91	69				31				100
92						1			1
93	7		5						12
94	1	1			4				6
95	10	3		19	14		5		51
97	5			3	4			40	52
98			11						11
99	11				7				18
100	48	3	4	28	28				111
101					1				1
102	4		10	1	1		1		17
105	16			5	7				28
107	11	1					1		13
109	2		6	1	2				11
110	25			7	7	1			40
111	7				2				9
112			1	1					2
114	27		9	2	6				44
115			1		1				2
116		1		2			2		5
117	1								1
118					1				1
119	10			1	10				21
120	2					4			6
121	1		1						2
122			7						7
125	1	1	2	1					5
126					1				1
128	1								1
129	6	1		5	1				13
130	1								1
131	1			1	3				5
133			5		1				6
135	3		3		1				7
136				3					3
138	2			1	2			2	7

Ücret Lira	Haydarpaşa	Erzurum	Samsun	Kayseri	Konya	Mudanya	H. P. Liman	1931 senesinde işlet- meye açılacak kısımlar	Yekûn
141	2	1	3	8	3				17
143	5			4	8				17
144	3		4		1				8
148				2			1		3
149		1	1		1				3
151				1					1
152	9	1			2				12
153			1	1					2
156	1			1	1				3
157				1					1
158	1		5		1				7
159	1			2					3
162	1								1
163	6			1	2				9
166	1			1					2
170	1			1			1		3
171			2						2
174	2			1	7				10
175	4			1					5
176				2					2
177	1								1
179	4								4
180			1	1					2
183				1					1
185	1		1	2					4
187					1				1
188				1					1
190	1								1
191			1						1
195					2				2
198	2	1							3
200			1						1
204	1								1
211			1						1
213		1							1
216	1		1	1					3
224	1		1	1	4		1		8
225			1	2					3
227	1								1
232		2							2

Ücret Lira	Haydarpaşa	Erzurum	Samsun	Kayseri	Konya	Mudanya	H. P. Liman	1931 senesinde işlet- meye açılacak kısımlar	Yekûn
234	2			1	2				5
238	1								1
240					1				1
241			1						1
250	1								1
252	1			1					2
256		1							1
270	1				1				2
272						1			1
279				1					1
288			2		1				3
304	1								1
350				1	1				2
400	1		1						2
Yekûn	2034	204	378	884	1110	48	136	174	4968

İhtiyaç vukuunda umumî yekûn dahilinde kalmak şartile işletmeler arasında münakale icrasına Umumî Müdürlük salahiyyettardır.

Vesaiti nakliye kadrosu

Adet	Nevi
1	Sıhhiye faytonu
2	Mağaza kamyonu
Yekûn	3

Nevi memuriyet	Adet	Ücret
		Lira
Masraf tertibinden ücret alan memurlar kadrosu		
<i>Malzeme memurları</i>		
Mağaza müdürü	1	240
» »	2	213
» »	1	177
» »	1	150
Mağaza müdür muavini	1	187
Tesellüm ve sevk müdürü	1	187
Matbaa müdürü	1	198
Mütehasıs ecnebi	1	270
Kimyager	1	151
Kalem âmiri	1	168
» »	1	151
» »	1	148
» »	1	141
» »	3	136
» »	2	125
Memur	2	135
»	6	125
»	4	118
»	6	116
»	7	109
»	14	107
»	12	100
»	8	97
»	14	95
»	6	93
»	12	87
»	3	86
»	8	79
»	4	76
»	20	75
»	6	72
»	3	70
»	10	66
Ressam	1	95
Hademe	16	40
Römorkör suvarisi	1	118
İkinci kaptan	1	93
Baş çarkçı	1	93
Çarkçı	1	65
Bekçi	30	40

Nevi memuriyet	Adet	Ücret Lira
Sürveyan şakirdi	3	75
Hademe	2	40

Müteferrik memur ve müstahdemin

Erzurum maden şefi	1	111
Hizar fabrikası âmiri	1	116
Bayazıt hattı muhafızı	1	66
Çeltik maden mühendisi	1	145
Memur	1	75
Bekçi	9	40

Masraf tertibine dahil şef montör, montör atelye makinist ve ateşçileri, işçi ve usta başılar, işçiler, işçi muavinleri, çıraklar, amele çavuşu, amele, kömürcü, tathiratçı, silici, lavajcı, hamamcı, yol ve telgraf baş çavuşu, çavuş, çavuş muavinleri, hamal çavuşları ve hamallar gibi müstahdemlerin kadro ve ücretleri ihtiyac nisbetinde umumî müdürlükçe tayin olunur.

Nevi memuriyet	Adet	Ücret Lira
<i>Cer memurları</i>		
Büyük atelye reisi	1	450
Fabrika müdür muavini	1	224
» » »	1	206
Mühendis	1	114
» Namzedi	22	dolar75
Şube âmiri	2	158
» »	2	148
» »	2	143
» »	2	138
» »	2	133
» »	2	129
Fen memuru	2	128
» »	2	116
» »	2	107
Ressam	1	102
Doktor	1	148
Kalem âmiri	1	116
Memur	2	97
»	2	95
»	2	87
»	2	79
»	2	72
»	2	66
Baş puantör	1	102
»	3	75
»	4	66
»	3	55
Baş revizör	1	97
Revizör	10	95
»	10	87
»	10	79
»	10	75
»	10	66
Bekçi	7	40

Yol memur ve müstahdemini

Atelye sürveyanı	1	121
Telgraf sürveyanı	5	100
» »	10	95
» »	5	87
» »	6	79